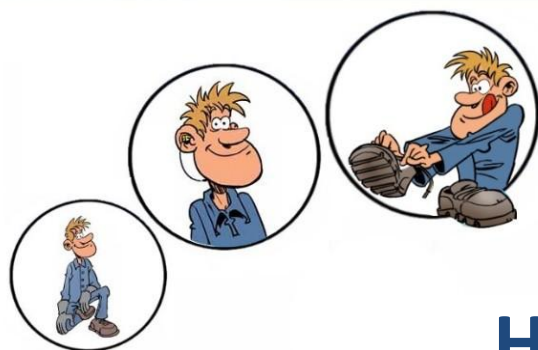
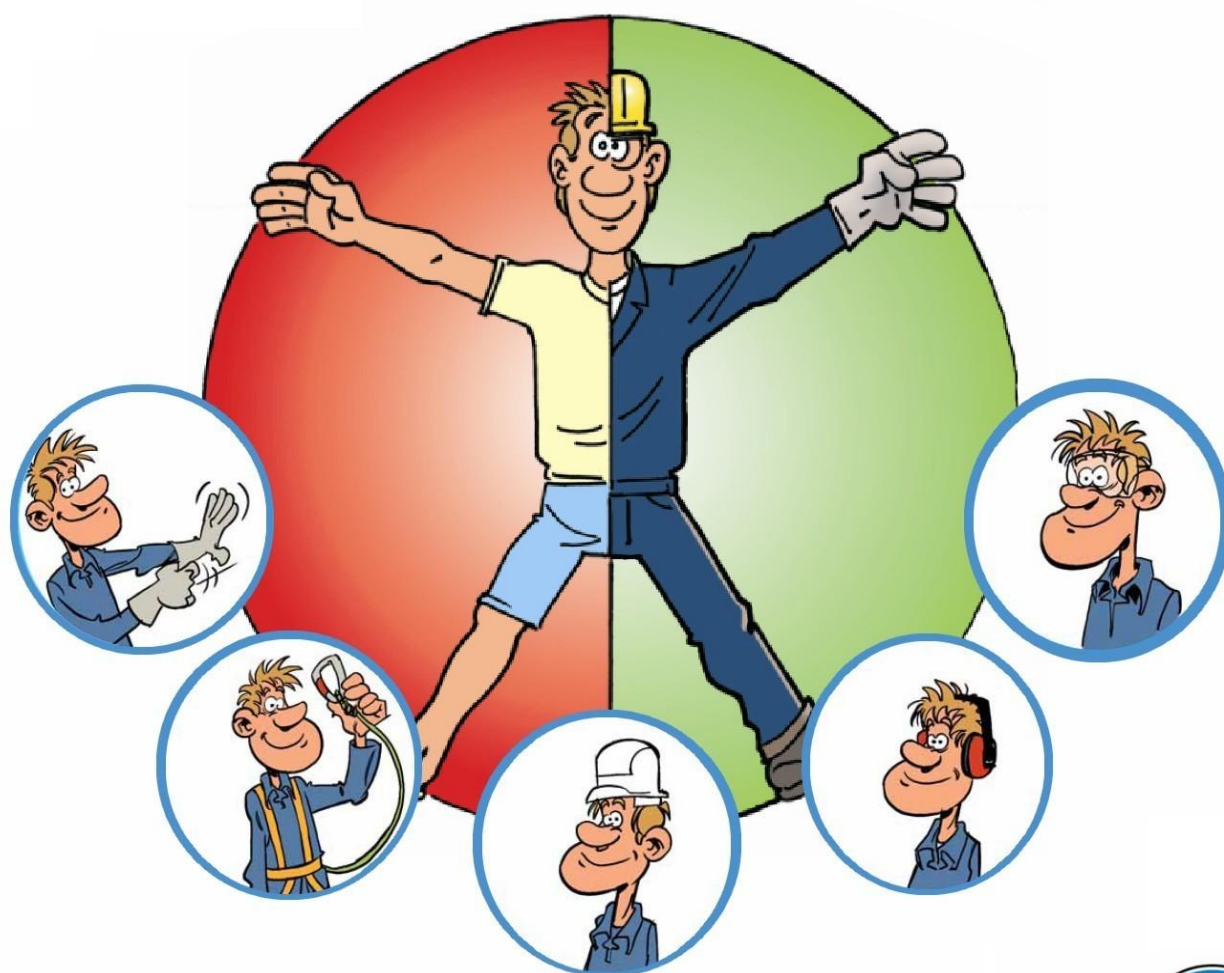

HANDBOEK ARBEIDSVEILIGHEID VOOR DE MENGVOEDERSECTOR

Versie 1.0

Uitgevoerd in opdracht van BEMEFA
door VEKMO nv Met de steun van IWT

FEED

Dit handboek is auteursrechterlijk beschermd. Niets uit deze uitgave mag worden openbaar gemaakt door middel van druk, fotokopie of op welke wijze dan ook, zonder de uitdrukkelijke en voorafgaande toestemming van BEMEFA vzw.

VOORWOORD

Bedrijven in de mengvoedersector worden zoals in andere industriële sectoren geconfronteerd met algemene en sectorspecifieke veiligheids – en gezondheidsrisico's. Daarom dient elk bedrijf sterk aandacht te schenken aan het voldoen aan de welzijnswetgeving. Omdat gevaren vaak schuilen “in een klein hoekje” is het een aanrader om het beleid binnen het bedrijf op een doordachte en grondige manier aan te pakken en daarbij het preventieprincipe te huldigen.

Deze doelstelling kan de werkgever vorm geven door maatregelen te nemen voor de bescherming van het welzijn van zijn werknemers. Om gepaste prioriteiten te stellen en keuzes i.v.m. nodige maatregelen te maken, is het nodig eerst een risicoanalyse uit te voeren, al dan niet met externe hulp. De risicoanalyse dient op een systematische, doordachte wijze te worden aangepakt. Deze handleiding wil basisinformatie aanreiken opdat een werkgever in zeer nauwe samenwerking met o.a. zijn preventieadviseur en de verschillende mensen van de hiërarchische lijn een zo volledig mogelijke risicoanalyse kan uitvoeren op zelfstandige basis.

Deze handleiding zou de bedrijven dan ook moeten in staat stellen (of op weg zetten om) zelf:

- de risicoanalyses valgevaar, betreden van besloten ruimtes, het werken aan elektrische installaties en het gebruik van de arbeidsmiddelen, uit te werken
- de verslagen voor indienststelling op te stellen van de arbeidsmiddelen
- de veiligheids – en gezondheidseisen te formuleren bij de aankoop van nieuwe machines
- de veiligheidsinstructiekaarten voor het gebruik van de machines op te stellen
- procedures en instructies uit te werken voor het betreden van besloten ruimtes, werken aan elektrische installaties, ...
- de periodieke controles en nazichten te laten uitvoeren en opvolgen
- de werkpostfiches op te stellen voor het werken met uitzendkrachten
- het onthaal en de begeleiding van beginnende werknemers te organiseren
- een procedure en formuleren uit te werken voor het veilig werken met externe firma's
- op weg zetten om andere aandachtspunten betreffende het welzijn van de werknemers even doeltreffend aan te pakken.

Let op! Bedrijven die NIET beschikken over een INTERN preventieadviseur MET aanvullende vorming arbeidsveiligheid niveau 1 of 2 zullen voor het uitvoeren van de risicoanalyse tevens een beroep moeten doen op de EXTERNE dienst voor preventie en bescherming op het werk waarbij zij aangesloten zijn. In dergelijke gevallen is het immers wettelijk verplicht dat de externe preventiedienst meewerkt aan de risicoanalyse.

Eenmaal men weet welke (bijkomende) maatregelen er moeten getroffen worden kan een actieplan of zogenaamd plan van aanpak opgesteld worden. De concrete uitvoering en opvolging van dit actieplan vormt dan de sleutel tot zo veilig mogelijke productieomstandigheden, een zorg van zowel u als werkgever als van BEMEFA.

Dit handboek kwam tot stand door samenwerking tussen VEKMO NV: dhr. Bart van Assche, e BEMEFA werkgroep “Arbeidsveiligheid” en BEMEFA.

Met plezier vermelden we de leden van de werkgroep “Arbeidsveiligheid”: BEMEFA wil hen hartelijk bedanken voor hun collegiaal ingebrachte expertise tijdens en ter voorbereiding van de vergaderingen omtrent dit handboek:

- AVEVE NV, Paul Hanegreefs;
- NV MASELIS, Mia Debaene, Angelique van Luchene;
- NV MASELIS, Mario De Witte;
- NV DUMOULIN, Patrick Fernagut;
- NV VANDEN AVENNE-OOIGEM, Bruno Casier;
- NV VERSELE-LAGA, Rik Bauwens;
- VOEDERS SCHERRENS NV, Claudine Haeck.

INHOUDSTAFEL

H1. VALGEVAAR	5
1.1. VASTE ARBEIDSPLAATSEN	Fout! Bladwijzer niet gedefinieerd.
1.2. TIJDELIJKE ARBEIDSPLAATSEN	Fout! Bladwijzer niet gedefinieerd.
H2. BETREDEN VAN BESLOTEN RUIMTEN	6
2.1. RISICO'S EN MAATREGELEN	Fout! Bladwijzer niet gedefinieerd.
2.2. HET TOEZICHT	Fout! Bladwijzer niet gedefinieerd.
2.3. DE EERTSELIJNSINTERVENTIE	Fout! Bladwijzer niet gedefinieerd.
2.4. DE TWEDELIJNSINTERVENTIE	Fout! Bladwijzer niet gedefinieerd.
2.5. TOEGEPAST OP HET BETREDEN VAN SILO'S ...	Fout! Bladwijzer niet gedefinieerd.
H3. ARBEIDSMIDDELEN	Fout! Bladwijzer niet gedefinieerd.
3.1. WETTELIJK KADER	Fout! Bladwijzer niet gedefinieerd.
3.2. BESTELPROCEDURE ARBEIDSMIDDELEN	Fout! Bladwijzer niet gedefinieerd.
3.3. BESTAANDE ARBEIDSMIDDELEN	Fout! Bladwijzer niet gedefinieerd.
3.4. INSTRUCTIES	Fout! Bladwijzer niet gedefinieerd.
3.5. ONDERHOUD	Fout! Bladwijzer niet gedefinieerd.
3.6. SAMENVATTEND	Fout! Bladwijzer niet gedefinieerd.
H4. ELEKTRISCHE INSTALLATIES	8
4.1. BEKWAAMHEID VAN PERSONEN	Fout! Bladwijzer niet gedefinieerd.
4.2. OUDE ELEKTRISCHE INSTALLATIES	Fout! Bladwijzer niet gedefinieerd.
4.3. WIJZIGING AREI ART. 105 – 113	Fout! Bladwijzer niet gedefinieerd.
H5. PERIODIEKE CONTROLES & NAZICHTEN	11
5.1. PERIODIEKE CONTROLES	Fout! Bladwijzer niet gedefinieerd.
5.2. PERIODIEKE NAZICHTEN	Fout! Bladwijzer niet gedefinieerd.
H6. ONTHAAL & BEGELEIDING	Fout! Bladwijzer niet gedefinieerd.
H7. WERKEN MET EXTERNEN	11
7.1. WERKEN MET DERDEN	Fout! Bladwijzer niet gedefinieerd.
7.2. WERKEN OP EENZELFDE OF AANPALENDE ARBEIDSPLAATS	Fout! Bladwijzer niet gedefinieerd.
7.3. TIJDELIJKE OF MOBIELE BOUWPLAATSEN	Fout! Bladwijzer niet gedefinieerd.
H8. OVERIGE AANDACHTSPUNTEN	Fout! Bladwijzer niet gedefinieerd.

H1. VALGEVAAR

Algemeen kan gesteld worden dat de wetgever verplicht maatregelen te treffen indien er een valgevaar bestaat van 2m of meer.

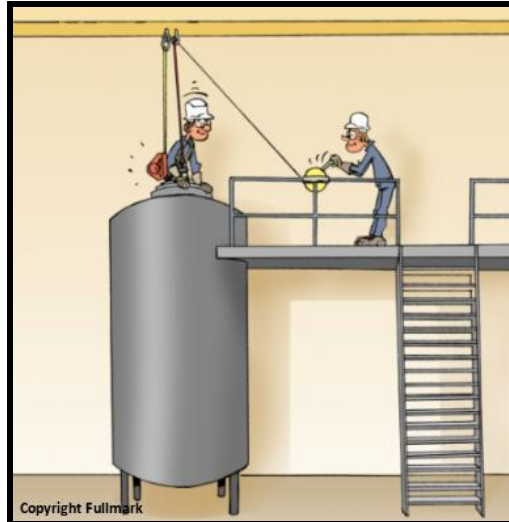
Let wel, uit de risicoanalyse kan blijken dat valbeveiliging noodzakelijk is ook bij een valgevaar van minder dan 2m. Er zijn dus zeker uitzonderingen mogelijk op de algemene regel.

Ook belangrijk om weten is dat voorrang dient gegeven te worden aan collectieve beschermingsmaatregelen (bv. een leuning) boven persoonlijke beschermingsmaatregelen (bv. harnasgordel).

In hetgeen volgt wordt een onderscheid gemaakt tussen:

- vaste arbeidsplaatsen zoals trappen, vaste ladders, loopvlakken, platformen:
Fout! Verwijzingsbron niet gevonden.
- en tijdelijke arbeidsplaatsen (tijdelijke werkzaamheden op hoogte):
Fout! Verwijzingsbron niet gevonden.

H2. BETREDEN VAN BESLOTEN RUIMTEN

In dit hoofdstuk komen achtereenvolgens aan bod:

- de risico's en bijhorende maatregelen (**Fout! Verwijzingsbron niet gevonden. Fout! Verwijzingsbron niet gevonden.**)
- toezicht houden (**Fout! Verwijzingsbron niet gevonden.**)
- interventie (**Fout! Verwijzingsbron niet gevonden.**) en (**Fout! Verwijzingsbron niet gevonden.**)
- toegepast (**Fout! Verwijzingsbron niet gevonden.**) met
 - **Fout! Verwijzingsbron niet gevonden.**
 - **Fout! Verwijzingsbron niet gevonden.**

De term “besloten ruimte” komt niet letterlijk voor in de Belgische wetgeving. In de publicatie “Toezicht en redding bij het betreden van besloten ruimte¹” luidt de definitie als volgt:

Een besloten ruimte is een ruimte:

- die niet bestemd is voor continu verblijf van werknemers
- én met een besloten karakter (= beperkte of moeilijke toegangsmogelijkheden en een beperkte natuurlijke ventilatie)
- én waar een gevaarlijke atmosfeer aanwezig is of kan zijn (= een atmosfeer die kan aanleiding geven tot:
 - intoxicatie
 - brand of explosie
 - verstikking)

¹ Federaal Ministerie van tewerkstelling en arbeid – directie van de Chemische Risico's (aanbeveling naar aanleiding van een ongeval)

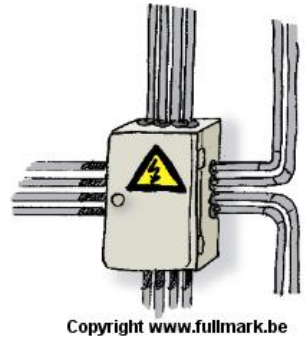
BIJLAGE 3.5. ALGEMENE VEILIGHEIDSINSTRUCTIES

VERPLICHT	
Altijd werkkledij & veiligheidsschoenen 	Dragen specifiek voorgeschreven pbm's (zie instructies), zoals:
Instructies & opschriften respecteren	Storingen en onregelmatigheden onmiddellijk melden
Eérs vergunning aanvragen, dan pas: - werkzaamheden met open vlam (slijpen, lassen,..) uitvoeren - silo betreden - werkzaamheden uitvoeren in of nabij ruimtes met explosiegevaar GEVAAR! BESLOTEN RUIMTE VERBODEN TOEGANG ZONDER VERGUNNING	Eérs stilleggen en vergrendelen van installaties, dan pas storingen (verstopping,..) verhelpen of onderhoud uitvoeren → details: zie vergrendelingsprocedure

H4. ELEKTRISCHE INSTALLATIES

In dit hoofdstuk wordt de aandacht gevestigd op drie onderwerpen:

1. de bekwaamheid van personen die werkzaamheden moet en uitvoeren aan of in de buurt van elektrische installaties (inclusief VIK Werken aan elektrische installaties)
2. de veiligheid van bepaalde oude elektrische installaties
3. de wijzigingen van de AREI – artikelen 105 – 113 (ontploffingsgevaar)

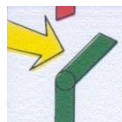
BIJLAGE 4.2. VIK WERKEN AAN ELEKTRISCHE INSTALLATIES

...

Werkzaamheden buiten spanning

1° Voorbereiding

VITALE VIJF

2° Elektrisch scheiden van de delen
waaraan gewerkt wordt

3° Voorkomen van herinschakelen
(bv. hangslot + bordje)

4° Controle spanningsafwezigheid

5° Ontladen, aard – en kortsluiten
& afbakenen en afschermen

Alvorens vrijgave van de installatie nà het uitvoeren van de werkzaamheden,
moet de werkverantwoordelijke controleren dat:

- alle personen die niet langer vereist zijn de werkzone(s) verlaten hebben
- alle beschermingen tegen rechtstreekse en onrechtstreekse aanraking opnieuw zijn aangebracht
- de vitale vijf in omgekeerde volgorde toegepast worden (met het dragen van de voorgeschreven pbm's ; zie werkzaamheden onder spanning).

Werk – en installatieverantwoordelijke geven samen de installatie vrij

...

BENVEA

H7. WERKEN MET EXTERNEN

Inleiding

In de Wet op het Welzijn van de werknemers (dd 04/08/1996) wordt een onderscheid gemaakt tussen drie mogelijke gevallen:

1. het klassieke werken met derden, met name samen werken met derden mét een contractuele verbintenis
(Fout! Verwijzingsbron niet gevonden.)
2. samen werken met derden zonder contractuele verbintenis (werken op een zelfde arbeidsplaats of op aanpalende of naburige arbeidsplaatsen)
(Fout! Verwijzingsbron niet gevonden.)
3. de werkzaamheden die vallen onder het toepassingsgebied van het KB van 25/01/2001 betreffende de Tijdelijke of Mobiele bouwplaatsen
(Fout! Verwijzingsbron niet gevonden.)

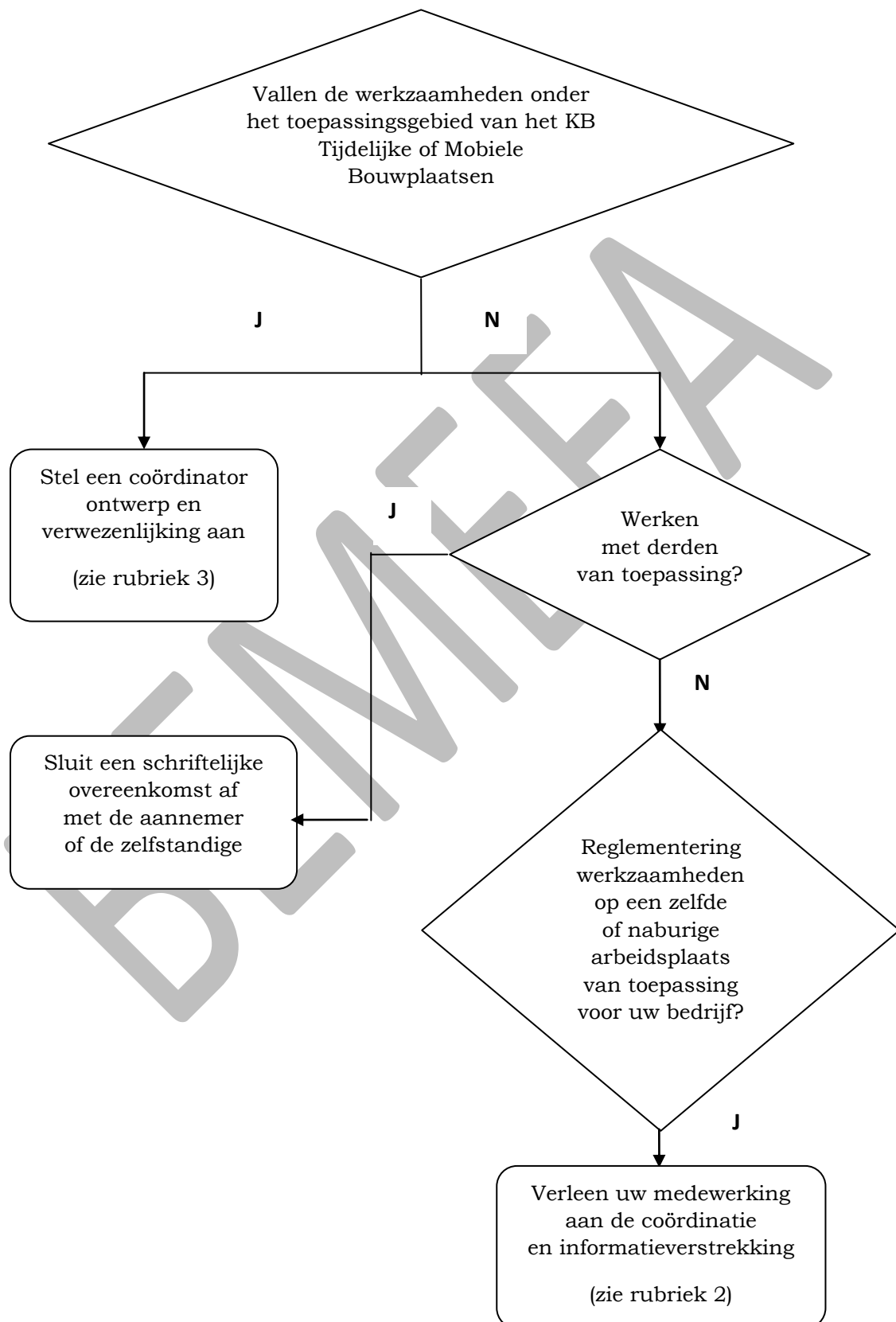

De hoofdbedoeling van deze regelgeving is de werknemers van een bedrijf van buitenaf een gelijkwaardige bescherming te bezorgen als de eigen werknemers.

In elk van deze gevallen heeft de werkgever – opdrachtgever een aantal verplichtingen te vervullen. Deze worden hierna besproken.

Ook belangrijk om weten is dat telkens er een beroep gedaan wordt op externe firma's er slechts sprake kan zijn van één van de drie bovenvermelde gevallen. Er kan m.a.w. géén overlapping zijn.

Schematisch voorgesteld:

ADDENDUM 7.2.1: VUURVERGUNNING

Identificatie	
Opdrachtgever / aanvrager:	Naam:
	Afdeling:
Interne uitvoerder(s):	Naam werkleider:
	Naam bestendige bewaker:
	Naam operator 1:
	Naam operator 2:
Externe uitvoerder(s):	Firmanaam:
	Naam contactpersoon:
	Naam bestendige bewaker:
	Naam operator 1:
	Naam operator 2:
Geldigheidsduur vergunning	Datum:
	Vanaf uur tot uur
Locatie van de werken:	☐ in besloten ruimte → vergunning vragen bij ☐ in of in nabijheid Ex – zone → vergunning vragen bij (tenzij de geplande werken volledig gedekt zijn door deze vuurvergunning)
Werkbeschrijving:	
Aard van het werk:	☐ Lassen / solderen ☐ Snijbranden ☐ Slijpen ☐ Open vlam ☐ Roofingbranden

...

BENVEA